

6. SEGÉDANYAG

Leírás: Kivonat az Iowa államban (USA) élő Jozef Kostlan 1863. december 23-i leveléből, amelyben leírja utazását a Bohémiában (a mai Cseh Köztársaság területén) élő rokonaihoz

Több mint négyszáz lélek utazott a hajónkon. Másnap olyan rémesen himbálózott a hajó, hogy nem tudtunk elaludni és az utasok több mint fele öklendezett vagy hányt. A hajó személyzete vagy a tengerészek az oszlopokhoz rögzítették utazóládákat, hogy azok nehegy leessenek. Ekkor jutott először eszünkbe az, hogy sokkal rosszabb idők várnak ránk, de hál' istennek az utazás jól sikerült. De mindig volt egy vagy két nap, amikor a tenger nagyon hullámozott, aztán megint elcsendesült.

Ez két és fél hétig tartott, utána már minden rendben volt, egészen az út végéig. Gyenge gyomrom és erőtlenségem három és fél hétig olyannyira megkeserítette az életemet, hogy nem tudtam enni, és amint felemeltem a fejem, elkezdtem szédülni, a gyomrom émelygett, de aztán hozzászoktam és megint jó étvágygal tudtam enni. Francek is rosszul volt, igaz, csak rövid ideig. Anna és Krystýna is majd négy napig gyengélkedtek, de ők legalább nem émelyegtek és nem betegedtek le. Jozífek és Anička folyamatosan hánytak. Ilyen az élet egy hajón: félelem, bűz, szomjúság és éhség.

Forrás: [Immigration History Research Centre, University of Minnesota](#)

Leírás: Kivonat a Philadelphiában (USA) élő Marcianna Dwiatkowska 1891. április 24-i leveléből, amelyben Lengyelországban élő lányát tanácsokkal látja el az Amerikába való utazással kapcsolatban.

Édes Lányom, ne vegyél magadnak az útra ávizspálinkát, csak néhány tányért, egy kis edényt és egy bögrét. Már Hamburgba érkezéskor nem kevés pénzt kérnek tőled a hivatalnokok. Még ha van is, ne adjál nekik; mondd azt, hogy a jegyeid már ki vannak fizetve, „anyám kifizette.” Ha végképp nem adják fel, akkor legfeljebb 2 márkát adj nekik. És senkinek se áruld el, mi van nálad. Bármilyen ruhád is van, vidd magaddal, még a mindennap hordott kendődet is, mert jó, ha kéznél lesz a nagy óceánjárón. Az új ruhádat nehegy felvedd, arra Amerikában lesz szükséged, csakúgy mint Lengyelországban. Édes Lányom, ha eladtad a dunyhát, de a párnákat nem, akkor azokat hozd magaddal ... vegyél magadnak egy pár gombos cipőt is, de csak ha nincsenek jó cipőid, különben nem kell. A pénz miatt ne aggódj, mert küldtem neked egy keveset Karpinskának, nála van a gőzhajóra szóló jegy is, Golubban. Küldtem neked 24 márkát, ez elég lesz. Édes Lányom, kezd az utat Isten segítségével, előtte gyónjál, mert borzalmas út vár rád. Több ezer mérföldet kell megtenned vízen, de ne félj semmitől; szívedben Isten legyen, és Isten biztonságban hozzá fog vezetni. Anya

Forrás: [Johnstown Area Heritage Association](#)

Leírás: Kivonat Julian Kszeszowski 1891. február 10-i leveléből, amelyben Lengyelországban élő barátjának számol be az USA-ban történő munkavégzésről

Itt úgy válogatják ki a munkásokat, mint az öreg kontinensen az állatokat a vásáron, vagy ahogy a katonaságban az erőseket és az egészségeket; így bánnak itt az emberekkel. Ám az is igaz, hogy ha erős, fiatal, egészséges és szorgalmas vagy, akár havi 100 rubelt is kereshetsz; azonban amerikaiul is tudni kell. Itt egy rubelt sokkal gyorsabban meg lehet keresni, mint ott [Lengyelországban] fél rubelt egy teljes nyáron. De senki sem éri el gyorsan a célját, ha nem beszéli a nyelvet, ami mindenkinek fontos. Ha valaki ide akar jönni és megteheti, ne féljen. De legyen erős és energikus, legyenek jó szomszédai, legyen jó lakcíme és legyen egy jó barátja, hogy boldoguljon, nem úgy, mint én Amerika a világ leggazdagabb országa, de minden gazdagsága a földben van; ezért van az, hogy itt a munka mindenhol olyan nehéz..... De bárki jöhet tétovázás nélkül, és hamarabb szerencséje lesz itt, mint ott. Julian

Forrás: [Johnstown Area Heritage Association](#)

Description: Kivonat egy Ohio államban (USA) élő Saimi nevű finn nő 1938. április 4-i leveléből, amelyet Finnországban élő testvérenek írt.

Drága Testvérem! Oly sokszor vettem már tollat a kezembe, hogy válaszoljak leveledre, de egyszerűen képtelen voltam rá. Könnyek homályosították el a tekintetemet, képtelen voltam írni. Anya halála nagyon váratlanul ért, még ha számítottam is rá: drága anyánk most békében pihen. Sokszor volt rossz érzésem, amikor hallottam, hogy még élete alkonyán sem tudott megpihenni. Mindig dolgoznia kellett, és mindvégig megértő volt. Olyan erősek voltak. Drága testvérem, olyan hálás vagyok neked, amiért végig ott voltál anya mellett és megadtad neki a végső tisztességet. Milyen egyszerű és szép ez tőled! A testvéreimnek, Marinak és Selmának is szívből köszönöm. Szégyellem magam, amiért csak ritkán írtam anyának, ami persze nem jelenti azt, hogy ne gondoltam volna rá. De gondolom, van neked elég dolgod a saját háztartásodban. És mivel anya nem tudott olvasni, ki olvasta volna fel neki a leveleimet? Remélem, nem neheztelt rám. Ha van valami kis tárgy, amit anya készített vagy hozzá tartozott, megtartanád nekem, hogy legyen tőle emlékem? Én egészségileg elég rosszul vagyok; az orvos megvizsgált és szerinte gyomorfekélyem van. Ikká meg eltörte az ujját fakitermelés közben. A jobb kezének a gyűrűsujja teljesen letört, mint egy fenyőtoboz. Nagy farönkök közé szorult az ujjja. Három hétig nem tud menni dolgozni. Hogy van apa? Kérlek, add át neki üdvözlötünket és azt a reményünket, hogy amikor távozik erről a világról, továbbra is hisz Jézusban. Búcsúzom, drága testvérem. Isten legyen veled!

Forrás: [University of Minnesota](#)

- Mik az egyes levelek fő témái/aggodalmai?
- Milyen benyomásokat közvetítenek ezek a levelek a XIX. század végi és XX. század eleji migránsletről?
- Meg tudsz-e állapítani hasonlóságokat és különbségeket az akkori és a mostani migránsok tapasztalatai között?